

HE 74/2024 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Amerikan Yhdysvaltojen kanssa tehtyyn sopimukseen tehdyn muutoksen 2 hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimivan Suomen puolustusministeriön ja Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriön välillä tehdyn tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa koskevan sopimuksen muutoksen 2 ja lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Suomen puolustusministeriön ja Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriön välillä tehdyn tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa koskevan sopimuksen tavoitteena on toteuttaa osapuolia yhteisesti kiinnostavan tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa. Sopimus on luonteeltaan puitesopimus ja sillä sovitaan tiedonvaihdossa noudatettavista periaatteista ja määräyksistä. Muutossopimuksen tarkoituksena on ajantasaistaa Yhdysvaltojen kansallisen viranomaisen nimike sekä liiteviranomaisia koskevaa sopimuskohtaa, jatkaa sopimuksen voimassaoloa ja muilla tavoin muuttaa muutettua sopimusta tarpeen mukaan. Muutossopimuksella sovitaan sopimuksen voimassaolon jatkamisesta 4.10.2040 saakka.

Muutossopimuksen voimaantulo edellyttää, että Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimiva Suomen puolustusministeriö ilmoittaa Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriölle, että Suomi on saattanut päätökseen muutossopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet. Muutossopimus tulee voimaan edellä mainitussa ilmoituksessa mainittuna päivänä. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan, kun muutossopimus tulee voimaan.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	4
2 Sopimuksen tavoitteet	4
3 Keskeiset ehdotukset	4
4 Esityksen vaikutukset	4
5 Lausuntopalaute	5
6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön	5
7 Voimaantulo	6
8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus	6
9 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	6
9.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	6
9.2 Käsittelyjärjestys	7
LAKIEHDOTUS	8
Laki	8
laki tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Amerikan Yhdysvaltojen kanssa tehtyyn sopimukseen tehdystä muutoksesta 2	8
SOPIMUSTEKSTI	9

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Valtioneuvoston puolustusselonteon 2021 (VNS 78/2021) mukaan tiivis kansainvälinen puolustusyhteistyö vahvistaa Suomen puolustuskykyä. Suomi vahvistaa puolustusyhteistyötä sekä kehittää yhteistoimintakykyä keskeisimpien kumppanien kanssa kaikkia Suomeen vaikuttavia turvallisuustilanteita varten. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan päämääränä on muun muassa vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa. Yhteistoiminta kansainvälisten kumppaneiden kanssa täydentää alueellisen koskemattomuuden valvontaa ja turvaamista. Kansainvälinen puolustusyhteistyö tukee myös puolustuskyvyn ylläpitämistä ja sen merkitys Suomen puolustukselle on kasvanut.

Puolustushallinto ylläpitää ja kehittää omaa osaamistaan, kansallista osaamista sekä innovaatio- ja ennakointikykyään ja varmistaa riittävät resurssit suorituskykyjen kehittämiseksi ja kansainväliselle tutkimusyhteistyölle. Se varmistaa myös suorituskykyjen ylläpitämisen ja kehittämisen tuen sekä kansainvälisen tutkimusyhteistyön edellytykset. Puolustushallinto keskittää omaa tutkimus- ja kehittämistoimintaansa ja resursseja sekä kansallisesti että kansainvälisessä tutkimusyhteistyössä niille osaamisalueille, jotka ovat kriittisiä puolustushallinnolle tai joita ei muualta voida hankkia. Suomella tulee olla kyky toimia yhdessä keskeisimpien kumppanien kanssa, erikseen päätettäessä, niin normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa kuin poikkeusoloissakin.

Valtioneuvoston ajankohtaiselonteossa turvallisuusympäristön muutoksesta 2022 (VNS 1/2022) todetaan, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan on entisestään vahvistanut Yhdysvaltojen sitoutumista Pohjois-Atlantin liittoon ja Euroopan turvallisuuteen sekä tiivistänyt transatlanttista yhteistyötä. Yhdysvallat on Suomelle tärkeä ja läheinen kumppani, jonka kanssa tehtävä puolustusyhteistyö parantaa Suomen puolustuskykyä. Yhdysvaltojen sitoutuminen Eurooppaan sekä kahdenvälisin järjestelyin että Pohjois-Atlantin liiton kautta on keskeistä Euroopan turvallisuudelle ja myös Suomelle. Tiivistä yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa jatketaan ja yhteistoimintakykyä kehitetään. Kahdenvälistä puolustusyhteistyötä koskevan aiejulistuksen mukaisesti tärkeitä yhteistyön osa-alueita ovat muiden muassa laaja-alainen puolustuspoliittinen dialogi, tiivistyvä ja syvenevä materiaaliyhteistyö mukaan lukien sotilaallinen huoltovarmuus, tiedonvaihto, tutkimusyhteistyö ja yhteistoimintakyvyn kehittäminen.

Suomen ja Yhdysvaltojen puolustusministeriöt ovat tehneet 5 päivänä lokakuuta 1995 sopimuksen tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta (Master Information Exchange Agreement, jäljempänä ”MIEA”, SopS 94 ja 95/2010). Sopimuksen tavoitteena on toteuttaa osapuolia yhteisesti kiinnostavan tiedon vaihtoa ja se sisältää määräykset tiedonvaihdossa noudatettavista periaatteista ja määräyksistä. Sopimus on luonteeltaan puitesopimus. Sopimuksen määräysten mukaisesti vaihdettavasta tiedosta ja tiedonvaihdon laajuudesta sovitaan tiedonvaihtoa koskevilla liitteillä (Information Exchange Annex). Liitteissä sovitaan lisäksi muun muassa tiedonvaihtoon osallistuvista laitoksista ja henkilöistä (tekniset hankejohtajat ja yhteyshenkilöt). Sopimuksen voimassaolo päättyy 5 päivänä lokakuuta 2025, jolleivät osapuolet tätä ennen sovi sen voimassaolon jatkamisesta.

MIEA:an on aiemmin tehty muutossopimus I (Amendment One to the Agreement between the Ministry of Defence of Finland and the Department of Defense of the United States of America concerning Exchange of Research and Development Information, SopS 94 ja 95/2010), jossa on sovittu muun muassa sopimuksen voimassaolon jatkamisesta 5 päivään lokakuuta 2025 saakka. Sopimuksen tavoitteena on lisäksi ollut sopia siitä, että MIEA:n alla olisi mahdollista vaihtaa myös turvallisuus luokkaan ”salainen” kuuluvaa tietoa. Muutossopimuksella I on myös sovittu tutkimus- ja kehitystiedon luovuttamista ja käyttöä koskevien määräysten muuttamisesta sekä muista teknisluonteisista muutoksista.

Sopimuksen ja sen liitteiden alla vaihdettu tieto on edesauttanut Suomen puolustusvoimien kehittämistä. Suomen ja Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriöt ovat aiemmin tehneet tiedonvaihtoa koskevia liitteitä muun muassa ympäristökysymyksistä, miinasodankäynnistä sekä alusten suunnittelusta. Suomen ja Yhdysvaltojen puolustusministeriöiden välillä ovat voimassa seuraavat tiedonvaihtoa koskevat liitteet: miina- ja pintasodankäyntiä, kemiallisilta taisteluaineilta suojautumista sekä kyberteknologiaa koskevat liitteet.

Nyt kyseessä olevan muutossopimuksen tavoitteena on päivittää tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa koskevaa MIEA-sopimusta. Tarve muutossopimuksen tekemiselle on tullut siitä, että toimivaltaiset viranomaiset ovat muuttuneet sekä siitä, että MIEA:n voimassaolo on päättymässä. Lisäksi tiedonvaihto kehittää Suomen puolustusvoimien teknologista osaamista, parantaa puolustusmateriaalin yhteensopivuutta sekä edistää huoltovarmuutta. Kaikilla näillä seikoilla kehitetään ja parannetaan Suomen kansallista puolustuskykyä sekä kykyä osallistua kriisinhallintaoperaatioihin.

1.2 Valmistelu

Neuvottelut tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa koskevan sopimuksen uudistamiseksi aloitettiin syksyllä 2020 Yhdysvaltojen aloitteesta ja neuvottelut saatettiin päätökseen kesäkuussa 2022. Tasavallan presidentti myönsi allekirjoitusvaltuudet 22 päivänä kesäkuuta 2022 ja osapuolet allekirjoittivat sopimuksen uudistamista koskevan muutossopimuksen Suomi 3 päivänä lokakuuta 2022 ja Yhdysvallat 22 päivänä elokuuta 2022.

Hallituksen esitys on valmisteltu puolustusministeriössä virkatyönä.

2 Sopimuksen tavoitteet

Muutossopimuksen tavoitteena on jatkaa sopimuksen voimassaoloa ja siten mahdollista myös tulevaisuudessa osapuolia yhteisesti kiinnostavan tutkimus- ja kehitystiedon vaihtaminen. Muutossopimuksella sovitaan Suomen ja Yhdysvaltojen puolustusministeriöiden 5 päivänä lokakuuta 1995 tekemän tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa koskevan sopimuksen voimassaolon jatkamisesta 4 päivään lokakuuta 2040 saakka.

Esitykseen sisältyvällä muutossopimuksella on tarkoitus myös ajantasaistaa Yhdysvaltojen kansallisen viranomaisen nimike sekä liiteviranomaisia koskevaa sopimuskohtaa ja muilla tavoin muuttaa muutettua sopimusta tarpeen mukaan, kuten kolmannen osapuolen määritelmän muuttaminen sekä MIEA:n irtisanomisen ja voimassaolon päättymisen selkeyttäminen suhteessa sen alaisiin liitteisiin.

3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimivan Suomen puolustusministeriön ja Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriön välillä tehdyn tutkimus- ja kehitystiedon vaihtoa koskevan sopimuksen muutoksen 2. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan muutossopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4 Esityksen vaikutukset

Esitykseen sisältyvän muutossopimuksen ja lain hyväksymisellä ei ole vaikutusta valtion talousarvioon. Tiedonvaihdon mahdollisesti aiheuttamat kustannukset ja kulut katetaan puolustusministeriön hallinnonalalle vuosittain valtion talousarviossa myönnettävillä, puolustusministeriön hallinnonalan kehyksiin sisältyvillä määrärahoilla. Muutossopimuksesta ei aiheudu hallintoa koskevia muutosvelvoitteita tai -tarpeita, vaan niiden mukaiset velvoitteet voidaan toteuttaa puolustushallinnon nykyisen organisaation puitteissa nykyisillä voimavaroilla.

Tutkimus- ja kehitystiedon vaihto edesauttaa Suomen puolustusvoimien kehittämistä. Tiedonvaihto luo edellytyksiä puolustusmateriaalihankinnoille ja -hankkeille, parantaa tutkimus- ja teknologiatyön sekä hankintojen kustannustehokkuutta ja kehittää Suomen puolustusvoimien teknologista osaamista. Tietojenvaihdolla voidaan myös parantaa puolustusmateriaalin yhteensopivuutta sekä edistää kotimaisen teollisuuden vientimahdollisuuksia.

5 Lausuntopalaute

Esitysehdotuksesta on saatu lausunto ulko- ja oikeusministeriöltä. Esitykseen on tehty joitain teknisiä parannuksia saadun lausuntopalautteen johdosta. Lausunnoissa esitetyt kannanotot ja huomiot on otettu huomioon esitysluonnosta viimeisteltäessä.

6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön

I artikla. Tarkoitus. Artiklan mukaan muutossopimuksen tarkoituksena on ajantasaistaa Yhdysvaltojen kansallisen viranomaisen nimike, nykyaikaistaa liiteviranomaisiin liittyvää kieltä, jatkaa sopimuksen voimassaoloa ja muilla tavoin muuttaa muutettua sopimusta tarpeen mukaan.

II artikla. Muutos. Artikla sisältää määräykset sopimukseen tehtävistä muutoksista. Artiklan 1 kohdan mukaan korvataan sopimuksessa esiintyvät kaikki englanninkieliset termit ”originating” – ”toimittava” termillä ”furnishing” – ”luovuttava”. Sopimuksen suomenkielisessä käännöksessä, joka ei ole todistusvoimainen, myös sopimuksessa jo aiemmin esiintyneet termit ”furnishing” on käännetty ”toimittava”. Sopimuksen suomenkielisessä käännöksessä korjataan myös viimeksi mainitussa yhteydessä käännettyt sanat ”toimittava” sanoihin ”luovuttava”, jotta ne vastaisivat paremmin tietoturvasopimuksissa vakiintuneesti käytettyä termistöä. Artiklan 2 kohdan a. alakohdan mukaan muutetaan sopimuksen I artiklassa (Termien ja lyhenteiden määritelmät) kolmannen osapuolen määritelmä. Uuden määritelmän mukaisesti henkilön ja yhteisön hallituksen lisäksi kolmanneksi osapuoleksi luetaan myös muu hallitus, kuin sopimuksen osapuolen hallitus. Artiklan 3 kohdalla muutetaan sopimuksen III artiklassa (Hallinto) määritellyt kansalliset viranomaiset ja liiteviranomaiset vastaamaan osapuolten puolustusministeriöiden nykyisiä organisaatioita. Artiklan 4 kohdan mukaisesti poistetaan sopimuksen VII artiklan (T&K-tiedon luovuttaminen ja käyttö) 7.10 –kohta. Kohdassa on määrätty tiedot vastaanottavan osapuolen vastuusta korvata T&K-tiedon yksinoikeuksien haltijalle vahingot, jotka sille aiheutuvat tiedot vastaanottavan osapuolen kyseisten tietojen luvattomasta luovuttamisesta tai käytöstä. Sopimuksen henkenä on, että erimielisyydet sovitaan konsultaatioin, eikä sopimuksessa ole muutoin mainintaa vahingonkorvausvelvollisuudesta. Lisäksi kohta käsittelee sopimuksen osapuolen ja kolmannen välistä suhdetta, eikä sopimuksen osapuolten välistä suhdetta. Näin ollen muutossopimuksella poistetaan kyseinen kohta vastaamaan paremmin sopimuksen yleishenkeä ja tarkoitusta. Poisto muuttaa samalla artiklan myöhempien kohtien numerointia. Artiklan 5 kohdan mukaan muutetaan kohtien numerointia sopimuksen VIII artiklassa (Valvottu turvallisuusluokittelematon tieto). Artiklan 6 kohdan mukaan poistetaan sopimuksen IX artiklan (Turvallisuus) ”tai materiaali/tai materiaalia” sekä ”ja materiaali/ja materiaalia” sanat. Artiklan 7 kohdan a. alakohdalla lisätään sopimuksen XII artiklaan (Muuttaminen, irtisanominen, voimaantulo ja voimassaolo) uusi alakohta 12.3.2. Uuden alakohdan mukaan sopimuksen irtisanominen tai voimassaolon päättyminen johtaa automaattisesti sopimuksen tiedonvaihtoa koskevien liitteiden irtisanomiseen. Artiklan 7 kohdan b. alakohdalla muutetaan sopimuksen XII artiklan 12.5 kohdan ensimmäistä virkettä ja sen keskeisin muutos on sopimuksen voimassaolon jatkaminen 4 päivään lokakuuta 2040 saakka. Nykyisen sopimuksen voimassaolo päättyy 5 päivänä lokakuuta 2025. Jotta tutkimus- ja kehitystietoa voitaisiin vaihtaa jatkossa, on sopimuksen voimassaoloa jatkettava. Lisäksi artiklan 8 kohdalla lisätään sopimuksen Liitteeseen 1 (Tietojenvaihtoa koskevan liitteen malli) uusi 6 kohdan b. alakohta, jonka mukaisesti sopimuksen irtisanominen tai voimassaolon päättyminen johtaa automaattisesti kyseisen tietojenvaihtoa koskevan liitteen irtisanomiseen.

III artikla. Voimaantulo ja voimassaolo. Artiklassa määrätään muutossopimuksen voimaantulosta ja voimassaolosta. Muutossopimus tulee voimaan, kun molemmat osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja kun Suomen hallituksen puolesta toimivan Suomen

puolustusministeriö on kirjallisesti ilmoittanut Yhdysvaltojen puolustusministeriölle muutossopimuksen voimaantulon edellyttämien kansallisten toimenpiteiden loppuunsaattamisesta. Muutossopimus tulee voimaan Suomen osalta kyseisessä kirjallisessa ilmoituksessa määritettynä päivänä. Muutossopimus on voimassa saman ajan kuin se sopimus, jota se muuttaa, eli 4 päivään lokakuuta 2040 saakka.

7 Voimaantulo

Muutossopimuksen III artiklan mukaisesti Suomen hallituksen puolesta toimiva Suomen puolustusministeriö ilmoittaa kirjallisesti Yhdysvaltojen puolustusministeriölle, kun Suomi on saattanut päätökseen muutossopimuksen voimaantulon edellyttämät kansallisen lainsäädännön mukaiset toimenpiteensä. Muutossopimus tulee voimaan ilmoituksessa mainittuna ajankohtana.

Ehdotetaan, että esitykseen sisältyvä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

8 Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Muutossopimus ei sisällä Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvia määräyksiä, eikä sopimuksen voimaansaattamislailla ole siten tarpeen hankkia Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntää.

9 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

9.1 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos se koskee jonkin perustuslaissa turvatus perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopuosoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Muutossopimuksen II artiklan 2 kohdan a. alakohdalla muutetaan sopimuksen I artiklaan sisältyvää kolmannen osapuolen määritelmää. Perustuslakivaliokunta on katsonut, että jos sopimuksessa määritellyt käsitteet koskevat lainsäädännön alaan kuuluvia asioita, määritelmät vaikuttavat välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten sisältöön ja soveltamiseen, ja kuuluvat siksi itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp, PeVL 24/2001 vp ja PeVL 48/2004 vp). Sopimuksen I artiklaan sisältyvistä määritelmistä kolmatta osapuolta koskevat määritelmät kuuluvat edellä mainituin perustein lainsäädännön alaan.

Muutossopimuksen II artikla 4 kohdan a. kohdan mukainen sopimuksen 7.10 kohta ehdotetaan poistettavaksi. Kohta sääntelee tiedon vastaanottavan osapuolen korvausvastuuta tiedon yksinoikeuksien haltijalle, kun vastaanottava osapuoli on tietoja luvattomasti käyttänyt tai luovuttanut. Sopimuksen henkenä on, että erimielisyydet sovitaan konsultaation, eikä sopimuksessa ole muutoin mainintaa vahingonkorvausvelvollisuudesta. Lisäksi kohta käsittelee osapuolen ja kolmannen välistä suhdetta eikä sopimuksen osapuolten välistä suhdetta. Näin ollen muutossopimuksella poistetaan sopimuksesta 7.10 kohta, jotta se vastaisi paremmin sopimuksen yleishenkeä ja tarkoitusta. Kohta koskee perustuslakivaliokunnan

tulkintakäytännön mukaisesti yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita ja määräyksen voidaan näin ollen katsoa kuuluvan Suomessa lainsäädännön alaan.

Muutosopimuksen II artiklan 6 kohdan a. ja b. alakohdilla poistetaan sopimuksen IX artiklasta kaikki ilmaisut ”tai materiaali”/”tai materiaalia” sekä ”ja materiaali”/”ja materiaalia” sanat. Sopimuksen IX artikla on katsottu kuuluvan lainsäädännön alaan ja näin ollen edellä mainitun perustuslakivaliokunnan kannanoton mukaisesti sopimuksessa määriteltyjen käsitteiden koskiessa lainsäädännön alaan kuuluvia asioita, vaikuttavat määritelmät välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten sisältöön ja soveltamiseen, ja kuuluvat siksi itsekin lainsäädännön alaan.

9.2 Käsittelyjärjestys

Koska muutosopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla, muutosopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänen enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsiksi tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

1. ponsi

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että eduskunta hyväksyisi tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimivan Suomen puolustusministeriön ja Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriön välillä tehtyyn sopimukseen (SopS 94 ja 95/2010) Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2022 ja Washingtonissa 22 päivänä elokuuta 2022 tehdyn muutoksen 2.

2. ponsi

Koska muutos 2 sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Amerikan Yhdysvaltojen kanssa tehtyyn sopimukseen tehdystä muutoksesta 2

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Suomen puolustusministeriön ja Amerikan Yhdysvaltojen puolustusministeriön välillä tehdyn sopimuksen (SopS 94 ja 95/2010) muuttamisesta Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 2022 ja Washingtonissa 22 päivänä elokuuta 2022 tehdyn muutoksen 2 lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutoksen 2 muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 20.6.2024

Pääministeri

Petteri Orpo

Puolustusministeri Antti Häkkänen

MUUTOS 2

**SUOMEN TASAVALLAN
HALLITUKSEN PUOLESTA TOIMIVAN
SUOMEN PUOLUSTUSMINISTERIÖN**

JA

**AMERIKAN YHDYSVALTOJEN
PUOLUSTUSMINISTERIÖN**

VÄLILLÄ

TEHTYYN SOPIMUKSEEN

**TUTKIMUS- JA KEHITYSTIEDON
VAIHDOSTA**

(LYHYT NIMI: SOPIMUKSEN

MUUTOS 2)

AMENDMENT TWO

TO THE

AGREEMENT BETWEEN

**THE MINISTRY OF DEFENCE OF
FINLAND**

ACTING ON BEHALF OF

**THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND**

AND

**THE DEPARTMENT OF DEFENSE OF
THE UNITED STATES OF AMERICA**

CONCERNING

EXCHANGE OF

**RESEARCH AND DEVELOPMENT
INFORMATION**

**(SHORT TITLE: AMENDMENT TWO
TO THE AGREEMENT)**

JOHDANTO

Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimiva Suomen puolustusministeriö ja Amerikan yhdysvaltojen puolustusministeriö, jäljempänä ”osapuolet”, jotka

ottavat huomioon tutkimus- ja kehitystiedon vaihdosta Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimivan Suomen puolustusministeriön ja Amerikan yhdysvaltojen puolustusministeriön välillä tehdyn sopimuksen (jäljempänä ”sopimus”), joka tuli voimaan 5 päivänä lokakuuta 1995 ja jota muutettiin 4 päivänä lokakuuta 2010,

ovat sopineet seuraavasta:

**I ARTIKLA
TARKOITUS**

PREAMBLE

The Ministry of Defence of Finland, acting on behalf of the Government of the Republic of Finland, and the Department of Defense of the United States of America, hereinafter referred to as the “Parties”;

Considering the Agreement Between the Ministry of Defence of Finland, Acting on Behalf of the Government of the Republic of Finland, and the Department of Defense of the United States of America Concerning Exchange of Research and Development Information (hereinafter referred to as the “Agreement”), which entered into force October 5, 1995, and was amended on October 4, 2010;

Have agreed as follows:

**ARTICLE I
PURPOSE**

Tämän sopimuksen muutoksen 2 tarkoituksena on ajantasaistaa Yhdysvaltojen kansallisen viranomaisen nimike, nykyaikaistaa liiteviranomaisiin liittyvää kieltä, jatkaa sopimuksen voimassaoloa ja muilla tavoin muuttaa muutettua sopimusta tarpeen mukaan.

II ARTIKLA MUUTOS

Muutetaan sopimusta, sellaisena kuin se on muutettuna, seuraavasti:

1. Korvataan sana ”toimittava”, joka esiintyy sopimuksessa sellaisena kuin se on muutettuna, sanalla ”luovuttava”.

2. Muutetaan I artikla (Termien ja lyhenteiden määritelmät) seuraavasti:

a. Poistetaan nykyinen kolmannen osapuolen määritelmä ja korvataan se seuraavalla määritelmällä:

”Muu hallitus kuin tämän sopimuksen osapuolen hallitus ja henkilö tai muu yhteisö, jonka hallitus ei ole tämän sopimuksen osapuolen hallitus.”

3. Muutetaan III artikla (Hallinto) seuraavasti:

a. Korvataan 3.1 kohdassa Yhdysvaltojen kansallisen viranomaisen nimike seuraavasti:

”Director, International Cooperation
Office of the Under Secretary of Defense
(Acquisition and Sustainment)”.

b. Korvataan 3.3 kohta seuraavasti:

”3.3 Asianmukainen Yhdysvaltojen puolustusministeriön osaston viranomaisen tai puolustusviraston johtaja (tai määrätty henkilö) nimetään Yhdysvaltojen kansalliseksi liiteviranomaiseksi vastaamaan tietojen vaihtoa koskevista liitteistä kyseisellä osastolla tai kyseisessä puolustusvirastossa. Suomen kansallisena liiteviranomaisena toimii pääesikunnan materiaaliosaston sotavarustepäällikkö (tai vastaava uudelleenjärjestelytilanteessa). Liiteviranomaiset sovittavat yhteen tämän sopimuksen mukaiset toimensa, jotka liittyvät tietojen vaihtoon liitteisiin.”

The purpose of this Amendment Two to the Agreement is to update the title of the United States national Authority, update language related to the Annex Authorities, extend the duration, and otherwise modify the Agreement, as amended, as appropriate.

ARTICLE II AMENDMENT

The Agreement, as amended, is hereby further amended as follows:

1. Replace the word, “originating”, with the word, “furnishing”, wherever it appears in the Agreement, as amended.

2. Change Article I (Definition of Terms and Abbreviations) as follows:

a. Delete the existing definition of Third Party and replace it with the following definition:

“A government other than the government of a Party to this Agreement and any person or other entity whose government is not the government of a Party to this Agreement.”

3. Change Article III (Management) as follows:

a. Replace the title of the United States national Authority in paragraph 3.1. with the following:

“Director, International Cooperation
Office of the Under Secretary of Defense
(Acquisition and Sustainment)”.

b. Replace paragraph 3.3. with the following:

“3.3. The appropriate U.S. military department authority or defense agency director (or designee) is designated the United States national Annex Authority for those IEAs within the respective military department or defense agency. The Finland national Annex Authority is the Chief Armaments, Armaments Division, Defence Command Finland (or equivalent in the event of reorganization). The Annex Authorities will coordinate their respective IEA efforts under this Agreement.”

4. Muutetaan VII artikla (T&K-tiedon luovuttaminen ja käyttö) seuraavasti:

a. Poistetaan 7.10 kohta ja numeroidaan seuraava kappale uudelleen tämän mukaisesti.

5. Muutetaan VIII artikla (Valvottu turvallisuusluokittelematon tieto) seuraavasti:

a. Numeroidaan uudelleen toinen alakohta ”8.1.2” alakohdaksi ”8.1.3”.

6. Muutetaan IX artikla (Turvallisuus) seuraavasti:

a. Poistetaan kaikki ”tai materiaali”/”tai materiaalia” -ilmaukset.

b. Poistetaan kaikki ”ja materiaalia”/”ja materiaalin” -ilmaukset.

7. Muutetaan XII artikla (Muuttaminen, irtisanominen, voimaantulo ja voimassaolo) seuraavasti:

a. Lisätään 12.3.2 alakohdan jälkeen seuraava alakohta:

”12.3.3 Tämän sopimuksen irtisanominen tai voimassaolon päättymisen johtaa ilman eri toimenpiteitä kaikkien tähän sopimukseen liittyvien tietojenvaihtoa koskevien liitteiden irtisanomiseen.”

b. Poistetaan 12.5 kohdan ensimmäinen virke ja lisätään sen tilalle seuraava:

”Tämä sopimus, joka koostuu johdannosta, kahdestatoista artiklasta ja yhdestä liitteestä, tulee voimaan osapuolten allekirjoitettua sopimuksen, ja se on voimassa 4 päivään lokakuuta 2040.”

8. Muutetaan Liite 1 (Tietojenvaihtoa koskevan liitteen malli) seuraavasti:

a. Lisätään 6.a kohdan jälkeen seuraava kappale ja muutetaan seuraavan kappaleen järjestyskirjain sen mukaisesti:

”b. Sopimuksen irtisanominen tai voimassaolon päättymisen johtaa ilman eri toimenpiteitä tämän tietojenvaihtoa koskevan liitteen irtisanomiseen.”

III ARTIKLA VOIMAANTULO JA VOIMASSAOLO

4. Change Article VII (Disclosure and Use of R&D Information) as follows:

a. Delete paragraph 7.10. and renumber the subsequent paragraph accordingly.

5. Change Article VIII (Controlled Unclassified Information) as follows:

a. Renumber the second subparagraph labeled “8.1.2.” as subparagraph “8.1.3.”.

6. Change Article IX (Security) as follows:

a. Delete all occurrences of the phrase “or material”.

b. Delete all occurrences of the phrase “and material”.

7. Change Article XII (Amendment, Termination, Entry Into Force, and Duration) as follows:

a. Insert the following subparagraph after subparagraph 12.3.2.:

“12.3.3. The termination or expiration of this Agreement shall result automatically in the termination of all IEAs to this Agreement.”

b. Delete the first sentence of paragraph 12.5. and insert in its place the following:

“This Agreement, which consists of the Preamble, twelve Articles, and one Appendix, shall enter into force upon signature by the Parties and shall remain in force through October 4, 2040.”

8. Change Appendix 1 (“Model” Information Exchange Annex) as follows:

a. Insert the following paragraph after paragraph 6.a. and re-letter the subsequent paragraph accordingly:

“b. The termination or expiration of the Agreement will result automatically in the termination of this IEA.”

ARTICLE III ENTRY INTO FORCE AND DURATION

Kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen muutoksen 2, Suomen tasavallan hallituksen puolesta toimiva Suomen puolustusministeriö ilmoittaa Amerikan yhdysvaltojen puolustusministeriölle, kun tämän sopimuksen muutoksen 2 voimaantulon edellyttämät kansalliset toimenpiteet on saatettu päätökseen. Tämä sopimuksen muutos 2 tulee voimaan kyseisessä ilmoituksessa mainittuna päivänä. Kaikki sopimuksen määräykset, sellaisina kuin ne ovat muutettuina, pysyvät muuttumattomina, ellei niitä muuteta tällä muutoksella.

Tämä sopimuksen muutos 2 on voimassa yhtä kauan kuin sillä muutettava sopimus, sellaisena kuin se on muutettuna, on voimassa.

TÄMÄN VAKUUDEKSI osapuolten asianmukaisesti valtuutetut edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen muutoksen 2 kahtena alkuperäiskappaleena englannin kielellä.

SUOMEN TASAVALLAN
HALLITUKSEN PUOLESTA TOIMIVAN
SUOMEN PUOLUSTUSMINISTERIÖN
PUOLESTA

Allekirjoitus

Tarja Jaakkola
Nimi

Deputy National Armaments Director
Asema

Aika

Helsinki
Paikka

After signature of this Amendment Two to the Agreement by both Parties, the Ministry of Defence of Finland, acting on behalf of the Government of the Republic of Finland, shall notify the Department of Defense of the United States of America of the completion of its national measures necessary for the entry into force of this Amendment Two to the Agreement. This Amendment Two to the Agreement shall enter into force on the day specified in such notification. Unless specifically amended herein, all provisions of the Agreement, as amended, remain unchanged.

This Amendment Two to the Agreement shall remain in force for the same period as the Agreement, as amended, that it amends.

IN WITNESS WHEREOF, the duly authorized representatives of the Parties have signed this Amendment Two to the Agreement, in two originals in the English language.

FOR THE MINISTRY OF DEFENCE OF
FINLAND ACTING ON BEHALF OF
THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF FINLAND

Signature

Tarja Jaakkola
Name

Deputy National Armaments Director
Title

Date

Helsinki
Location

FOR THE DEPARTMENT OF DEFENSE
OF THE UNITED STATES OF AMERICA

AMERIKAN YHDYSVALTOJEN
PUOLUSTUSMINISTERIÖN PUOLESTA

Signature

Allekirjoitus

A.E. Rossi
RDML, U.S. Navy
Name

A.E. Rossi
RDML, U.S. Navy
Nimi

Deputy Assistant Secretary of the Navy
(International Programs)
Title

Deputy Assistant Secretary of the Navy
(International Programs)
Asema

Date

Aika

Washington, D.C.
Location

Washington, D.C.
Paikka